

Jaakobin kirje

2. luku 2osa

opettaja Penzev I. 2014

Shalom. hyvät ystävät. Jatkamme Jaakobin kirjeen käsittelyä. Viime oppitunnilla käsitelimme toisen luvun jakeita 1 - 13. Tänäkin katsomme toisen luvun loppupuolta, 14. jakeesta eteenpäin. Tämä on hyvin tunnettu Raamatun paikka, missä puhutaan uskosta ja teoista. Joku voi esittää kysymyksen, minkä takia tässä on näin radikaali aiheen vaihto. Mutta toisaalta me näemme tämän loogisena siirtymisenä, missä toinen tulee ensimmäisestä. Jaakob jatkaa opetusta, kuinka teot voi nähdä Tooran kautta. Toivon, että näemme tämän läheisyyden tässä opetuksessa.

Jaakob aloitti luvun köyhistä ja rikkaista, jotka olivat samassa synagogassa. Seuraavaksi hän opetti, että emme voi arvioida ihmistä ulkonäön perusteella. Se ei ole Tooran mukaista, ja Jumalan edessä se on synti. Ja toisen luvun jae 12 puhuu: ”Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.”

Se, joka elää Jumalan tahdon mukaisesti, hän elää ja tekee tekoja Jumalan lain mukaisesti, vapauden laissa. Ihmiselle, joka elää vapauden lain mukaisesti, ei voi esittää lakeja, jotka tuomitsevat hänen elämäänsä. Vapauden laki on sama laki, mutta niitä käytetään eri elämän tilanteissa. Meissä oleva uusi luomus ei tarvitse rangaistusta ja tuomitsemista, vaan hänelle kuuluu vapauden laki.

Seuraavaksi voimme sitten nähdä, minkälaisia johtopäätöksiä Jaakob, Messiaan lähettiläs ja apostoli, opettaa meille. Tämä uusi luomus on syntynyt meissä Jumalan Hengen vaikutuksesta. Uudessa luomuksessa ei ole syntiä, mutta tämä on vain osa meidän kokonaisuudestamme. Mutta tämä on tärkeä osa meissä, ja meidän pitää pyrkiä olemaan ja elämään sen mukaisesti. Uusi luomus taistelee jatkuvasti meidän vanhan luontomme kanssa, joka ei ole otollinen Jumalan edessä. Tämän uuden luomuksen, Jumalan alun, Hengen, joka elää meissä, pitää päästä meissä enemmän esille. Sen takia Jaakob käsitellessään vapauden lakia siirtyy seuraavaan vaiheeseen, mikä on usko ja mikä on teko.

Voimme nähdä, että Jaakob käyttää sanaa usko hiukan erikoisella tavalla. Ehkä voi syntyä kuva, että Jaakob on opetuksessaan ristiriidassa Paavalin kanssa. Tämä ristiriita on hämmästyttänyt myös suurta opettaja Martti Lutheria. Uskonkäsitys, jota Jaakob tässä meille tarjoaa, on jatkossa tullut enemmän käyttöön. Myös Paavalin opetuksessa voimme nähdä tämän käsitteen usko, joka hänen mukaansa on kokonainen luottamus Jumalaan.

Tässä Jaakob tuo meille uskon sisältöä, joka on enemmän kuin uskonnolliset periaatteet. Jotkut periaatteet, jotka pitää ottaa vastaan ilman minkäänlaisia todisteita.

Sen jälkeen me voimme nähdä, mitä Jaakob on tarkoittanut (2: 14): ”Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaikeksi usko voi häntä pelastaa?” Tietysti usko pelastaa. Ja uskon kautta saamme pelastuksen ilman tekoja. Mutta mitä tämä usko on? Se pohjautuu siihen, että me luotamme Jumalaan ja johdatukseen, ja uskomme Häneen ja siihen, että Hän on olemassa. Pelastava usko ei ole teoreettinen vaan käytännöllinen käsite. Tässä Jaakob ottaa käsitteitä, joita hyvin yleisesti on käytetty muissa uskonryhmissä, ei-juutalaisten näkökulmasta.

Jaakob jatkaa varoitussanoilla juutalaisille veljille, jotka elävät ei-juutalaisten keskuudessa. Nämä sanat kuuluvat myös ei-juutalaisille veljille, jotka ovat liittyneet messiaaniseen uskoon. Hän varoittaa kaikkia suhtautumaan varovaisesti ryhmiin, joita siihen aikaan oli. Niillä oli

uskonnolliset periaatteet tehdä jotain määrättyjä tekoja ansaitakseen jotain. Niiden pakanallinen usko perustui siihen, että he suostuttelevat epäjumalansa ottamaan heidät vastaan, tai että he pääsevät suosioon jumalansa edessä. Pakanuudessa oleville ihmisille on hyvin vaikea käsittää, että voi vain uskoa Jumalaan ja toteuttaa Hänen tahtoaan omassa elämässään. Historiasta muistamme myös, kuinka juutalaiskansalla oli Makkabeen aikana suuri vaara lähteä pois Mooseksen opetuksesta. Nimenomaan tästä näkökulmasta Jaakob käsittelee ja taistelee. Hän opettaa meille, että kun me otamme Messiaan vastaan, meidän elämässämme pitää näkyä hengellisiä muutoksia.

Jaakob opettaa meitä, että jos me olemme ottaneet Jumalan vastaan, mutta meidän elämäntapamme ei uskoontulon jälkeen muutu, tällainen usko ei voi pelastaa meitä. Nimenomaan tekojen ja elämäntavan pitää muuttua uskoontulon jälkeen. Tämä heijastuu eniten ihmissuhteissa, ihmisten välisessä kanssakäymisessä; ei joissakin rituaalisuorituksissa. Sen takia Jaakob puhuu, että mitä hyötyä on siitä, jos joku sanoo hänellä olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja. Teoreettinen usko Jumalaan ei voi pelastaa.

Seuraavaksi hän jakeissa 15 ja 16 antaa esimerkin ihmisistä, joista toisilla on jotain, toisilla ei mitään. Nämä jakeet ovat hyvin samanlaisia kuin aiemmin lukemamme 2: 2 - 4, samanlainen synty, ettei saa katsoa ihmiseen ulkonäön perusteella. Myös näissä jakeissa Jaakob tuo esille samanlaisen ajatuksen. ”Jos veli tai sisar on alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla, ja joku teistä sanoo heille: ”Menkää rauhassa, lämmitelkää ja ravitkaa itseänne”, mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on?”

Tässä hän antaa meille todella hyvän esimerkin. Ei riitä, että me hyväksymme jonkun tilanteen tai tapahtuman. Ei riitä, että me sanoilla kerromme, että me uskomme Jumalaan. Tai sanomme veljelle, että sinulla on puutetta, joten rukoilen sinun puolestasi, jotta puute loppuu. Tämä ei riitä. Ei riitä teoreettinen ymmärrys ja käsitys. Sinun elämäntavoissasi pitää näkyä tekoja, joita teet.

17. jakeessa Jaakob niin kuin vertaa uskoa tarpeessa olevaan ihmiseen. Jos ihmiselle ei anneta ravintoa, hän kuolee. Tämä puutteessa oleva ihminen on esikuva uskosta. Tämän ihmisen ruokkiminen on rinnastettu tekoihin. Jos ihminen ei joka päivä ruoki omaa uskoaan teoilla, tämä usko voi kuolla niin kuin ihminen ilman ravintoa.

Ehkä tämä voi alkuvaiheessa tuntua vaikealta, koska tämä on yllättävä käänne. Suosittelen lukemaan jakeet 15 - 17, kolmesta viiteen kertaan. Silloin voitte nähdä, miten loogisesti Jaakob avaa meille tämän tärkeän asian. Hän ei ainoastaan anna meille jotain esimerkkiä. Vaan hän tekee tällä esimerkillä sananlaskun. Me voimme nähdä tässä hyvin tunnetun rabbinistisen opetuksen näkemyksen, jota Jaakob tässä on käyttänyt vertauskuvana. Jaakob puhuu ihmisestä, mutta takaa-ajatuksena on jokin käsite. Esimerkiksi Midrashin tekstissä käytetään vastaavia vertauskuvia rauhasta, armosta ja viisaudesta. Myös Jaakob käyttää tällaista esimerkkiä ja tekee sen vertauskuvana.

Katsotaan seuraavaa 18. jaetta. Siitä tulee sellainen olo, ettei se kuulu niin kuin mihinkään. Jospa käsittelemme ensin jakeita 19. ja 20 ja palaamme sitten 18. jakeeseen. Sitten voimme nähdä sen tarkoituksen.

19. jae jatkaa käsitteitä uskosta ja teoista. Se ei käsittele ainoastaan juutalaista uskontoa vaan päinvastoin pakanallisen uskon näkökulmasta. ”Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein.” Sinä tunnustat itsellesi ja ymmärrät sen, että on vain yksi Jumala eikä ketään muita ole olemassa. Jaakob toteaa, että tämä on hyvä, mutta tämä ei riitä. Jos ihminen tunnistaa, että maailmassa on olemassa vain yksi ainoa Jumala, hänen pitää totella tätä Jumalaa, joka on kaiken haltija. Vain sillä tavalla hänen teoreettinen uskonsa yhteen Jumalaan toteutuu

käytännössä. Sen kautta hän voi todistaa siitä, että hän on Jumalan lapsi. Sillä maailmassa on olemassa erilaisia henkiä, henkivaltoja, jotka myös tietävät, että on olemassa yksi Jumala. Ja nämä pahat henget, riivaajat, myös uskovat siihen, että Hän on Kaikkivaltias ja voi rangaista. Riivaajat myös pelkäävät Jumalaa. Mutta riivaajissa ei ole uutta luomusta; he eivät ole Jumalan lapsia. Sen takia heille ei kuulu käsitys pelastuksesta.

19. jakeen loppuosassa Jaakob kirjoittaa: ”Riivaajatkin sen uskovat ja vapisevat.” 20. jakeessa Jaakob puhuu, että teoreettinen usko on voimaton. Ja hän nimittää tällaista ihmistä turhaksi. ”Mutta tahdotko tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton?” Tämä on hyvin vakava varoitus. Kenen kanssa Jaakob sitten puhuu ja keskustelee jakeessa 18? Luemme jakeen 18, ja voimme nähdä erikoisen käänteen.

”Joku ehkä sanoo: ”Sinulla on usko, ja minulla on teot”, näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä teoistani näytän sinulle uskon.” Tästä saa vaikutelman, että Jaakob esittää syytteitä jollekin ihmiselle. Mutta voimme nähdä, että Jaakob puhuu siinä nimenomaan uutena luomuksena, joka on luotu meissä Jumalan voiman kautta, ja on Jumalan lapsi. Tämä sisäinen uusi luomus puhuu nimenomaan vanhalle luomukselle.

18. jakeen kolme ensimmäistä sanaa on ehkä parempi kääntää eri tavalla. Suomenkielinen käännös tästä jakeesta on parempi kuin muut kielet. Alkuperäinen teksti antaa meille kuvaa verbistä, joka koskee tulevaisuutta. Tämä futuurinen verbimuoto voi sisältää käskyn ja sen voi kääntää niin, että joku sanoo jotain joskus, sanokoon joku jotain. Lyhyesti voi sanoa, että joku joka uskoo ja säilyttää Jumalan lakia, puhuu toisille, jotka ovat uskossa teoreettisesti mutta eivät elä lain mukaisesti.

Tämän 18. jakeen me voimme avata ensisijaisesti kolmesta sitä edellä olevasta jakeesta ja kolmesta jakeesta, jotka tulevat sen jälkeen. Niiden kontekstista me voimme nähdä. Uusi luomus, jonka Jumala on luonut, puhuu vanhalle luomukselle, joka ei halua noudattaa. Uusi puhuu: Sinulla on usko, mutta minulla on teot. Näytä uskosi ilman tekoja. Miten voit todistaa uskostasi? Voi olla, että puhut kaikki asiat uskossa, mutta ne ovat turhia. Minä, joka elän ja noudatan Jumalan lakia, voin todistaa sinulle tekojen kautta, että minä uskon Jumalaan. Tämä jakeen 18 käänne on hyvin mielenkiintoinen.

Jakeissa 21 ja 25 voimme nähdä esimerkkejä Toorasta. Ensin on esimerkki Aabrahamista, joka on juutalainen. 25. jakeessa myös Raahab on esimerkkinä. Hän ei ole juutalainen, mutta hän uskoi Jumalaan ja luotti elämänsä Hänelle. Tässä me näemme kaksi esimerkkiä Jumalan seurakunnasta, jota Jumala on luomassa: juutalainen ja ei-juutalainen. Jaakob antaa esimerkin kahdesta tunnetusta vanhurskaasta ihmisestä, jotka eivät ainoastaan puhu uskostaan vaan he todistavat tekojensa kautta, minkälainen usko heillä on.

21. jae antaa esimerkin, miten Aabraham uhraisi oman poikansa Iisakin. Tässä teossa me näemme Aabrahamin uskon Jumalaan. Tekonsa kautta Aabraham on todistanut meille, että hän todella uskoi Yhteen Ainoaan Jumalaan, joka pystyy herättämään kuolleet. Sama usko oli myös Raahabilla, jonka teko olisi voinut maksaa hänen oman elämänsä. Pitääkö ottaa riski, joka maksaa sinulle oman elämän? Raahab teki sen teon, koska hän kuuli elävästä Israelin Jumalasta ja Hänen teoistaan. Oman tekonsa kautta hän todisti siitä, että Jumala Kaikkivaltias pystyy tekemään ihmeitä ja herättämään kuolleista. Hän luotti Jumalaan ja halusi olla uskollinen Hänelle.

26. jakeessa Jaakob lopettaa tämän opetuksen sanoihin: ”Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut.” Jos ihmiselle ei anneta ruokaa ja ravintoa, hän kuolee. Jos henki lähtee ruumiista, ihminen kuolee. Jos ihminen ei halua kuolla, hänen pitää syödä. Elämän ylläpitämiseen tarvitaan henki, joka ylläpitää ruumista.

Eivät ainoastaan teot, joilla me teemme jotain hyvää, vaan teot, jotka sisältävät Jumalan käskyjä, joita me noudatamme. Jumalan käskyt ovat meidän hengellistä ruokaamme. Että meidän henkemme ei kuolisi.

Ei riitä, että me tiedämme teoreettisesti, että on olemassa Yksi Jumala. Meidän pitää ottaa tämä usko käytännöksi elämässämme. Sen kautta voimme todistaa kaikille, että meidän sanamme uskosta Jumalaan eivät ole tyhjiä, emmekä ole mitään turhia ihmisiä.

Jaakob lopettaa toisen luvun hyvällä ajatuksella. Aloitamme seuraavan oppitunnin seuraavasta luvusta.